

INLEIDING

Op de 28e juni 1913 vond de oprichting plaats van de Vereeniging voor Geschiedenis der Genees-, Natuur- en Wiskunde. Later werd de vereniging omgezet in Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen. De eerste voetnoot uit het gedenkboekje bij het 35-jarig bestaan van het genootschap luidt: "Gemakshalve rekenen wij hier de geneeskunde tot de "exacte wetenschappen", waartoe zij eigenlijk niet behoort. Ook zullen wij hier de term "natuurwetenschappen" in wat ruimer betekenis gebruiken dan misschien is verantwoord."

Dr D. Burger, de toenmalige secretaris van het genootschap, is hier al bezig met de omgrenzing van bètawetenschappen, maar geschiedenis zal hij er niet toe gerekend hebben. Zo zijn er in de naam van het genootschap al twee typen van wetenschappen, α en β (spreek uit alfa en bèta); mogen we spreken van twee culturen?

Bij het 75-jarig bestaan van het genootschap is als thema gekozen 'De twee culturen'.

In 1959 hield C.P. Snow de 'Rede Lecture' met als titel "The Two Cultures". Inspiratie voor deze lezing waren zijn ervaringen enerzijds als fysicus en anderzijds als romanschrijver werkend in Cambridge. Deze tweedeling geeft de context van zijn zo beroemd geworden lezing, of moeten we zeggen van de zo beroemd geworden titel van zijn lezing?

Want er is al heel wat gegeneraliseerd vanuit de natuurkunde naar het algemenere begrip 'science' en vanuit de roman naar de 'liberal arts', of in een Nederlandse variant naar de bèta- en alfawetenschappen.

De sprekers rond het thema 'De twee culturen', met de prikkelende subtitel: 'De eenheid van kennis en haar teloorgang', zijn door opleiding en ontwikkeling bewoners hetzij van een van beide gebieden hetzij van het grensgebied.

De eerste vier sprekers gingen er min of meer vanuit dat er zoiets als een kloof bestaat tussen alfa en bèta, en bestudeerden de oorsprong van de kloof (hoog in het gebergte van het verleden), zochten de oorzaken van het uitslijten van de kloof (methode of grondslag) en onderzochten de mogelijkheden de kloof te overbruggen of te dichten. De twee laatste sprekers tenderden meer naar de vraag: is er wel een kloof, of, als er zinnig geklassificeerd kan worden ter indeling van de wetenschappen, welke indelingen van mogelijke tweeslagen — natuur en geest, experimenteel en

waarnemend, observerend en inlevend, kwantitatief en kwalitatief, voorspelend en beheersend, nauwkeurig en globaal — zijn steekhoudend?

Maar met zulke globale opmerkingen doe ik de inleiders onrecht, laten zij zelf nu liever aan het woord komen.

F. van der Blij